

PORSANGER KOMMUNE
PORSÁNGGU GIELDA
PORSANGIN KOMUUNI

Her kan man alltid lande
Deike sáhtttá alot seaivvut
Täälä saatat jammisti lannata

Samfunnsplan Porsanger kommune 2026-2036

Vedtatt i kommunestyret 11.12.2025, sak PS 25/64.

Forord

Kommuneplanens samfunnsdel er vårt viktigste strategiske verktøy. Det har ikke vært en fungerende samfunnsplan på nesten 30 år, slik at dette er en stor milepæl. Den skal trekke opp utviklingsretningen for kommunen vår fremover. Samtidig skal den hjelpe oss i hverdagen slik at

vi ser alle små og store avgjørelser i et langsiktig perspektiv. Samfunnsdelen skal også styrke den kommunale styringen. Økonomiplan og årsbudsjett kan forberedes og vedtas på en mer helhetlig og systematisk måte og kobles til de langsiktige linjene som samfunnsplanen gir. Slik blir årsbudsjettene og økonomiplanens handlingsdel med tiltak gitt prioritet over flere år. På den måten kan vi virkeliggjøre målene og drømmene våre for Porsanger-samfunnet.

I samfunnsdelen ser vi på helheten i Porsanger som samfunn. Den skal være et grunnlag for kommunens egen virksomhet, og gi føringer for hvordan kommunen skal kunne være med å påvirke staten, regionale myndigheter og øvrige samarbeidsaktører i Porsanger de neste årene.

Samfunnsplanen inneholder fem satsingsområder med hovedmål og en rekke delmål og strategier. Den er utarbeidet med bred medvirkning fra befolkningen, kommunale råd og Regionalt planforum Finnmark.

Forsvaret som en betydelig aktør har også presentert sine utbyggingsplaner, og forventninger til Porsanger som vertskommune. Prosessen er også forankret i formannskapet som har vært styringsgruppe.

Gjennom prosessen er det også utarbeidet et slagord for kommunen som er vedtatt av formannskapet. Dette har vært lagt ut innbyggermedvirkning, og slagordet som er vedtatt er:

«Her kan man alltid lande lande»

Slagordet spiller på verdier i Porsangersamfunnet: Et slagord om nærheten og varmen i Porsanger-samfunnet. Et sted du kan leve hele livet. Forteller ungdom som reiser ut for å ta utdanning at de alltid kan komme tilbake til kommunen. Skaper assosiasjoner til Norges beste flyplass.

Jeg vil takke dere for engasjementet. Med godt samarbeid med innbyggere, næringsliv og øvrige aktører, skal vi sammen utvikle Porsanger-samfunnet videre.

Porsanger desember 2025

Jo Inge Hesjevik

Ordfører

Innhold

Her kan man alltid lande	1
Samfunnsplan Porsanger kommune 2026-2036	1
Vedtatt i kommunestyret 11.12.2025, sak PS 25/64.	1
Forord 2	
1. Bakgrunn, føringer og organisering	5
2. Kultur og identitet	6
2.1 Kunnskapsbakgrunn	6
2.2 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet	7
2.3 Overordnet mål, delmål og strategier	7
2.4 Tiltak	7
3. Næringsliv og arbeidsplasser	8
3.1 Kunnskapsbakgrunn	8
3.2 FNs bærekraftsmål for satsingsområdet	8
3.2.1 Forsvaret	9
3.2.2 Stedbundne næringer	9
3.2.3 Vindkraft	10
3.2.4 Gruvedrift	10
3.2.5 Andre naturbaserte næringer	10
3.3 En robust og attraktiv kommune	10
3.4 Overordnet mål, delmål og strategier	11
3.5 Tiltak	11
4. Barn og unge, voksne og eldre	12
4.1 Kunnskapsbakgrunn	12
4.1.1 Barnehage, skole og utdanningstilbud	12
4.2 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet	14
4.3 Overordnet mål, delmål og strategier	14
5. Natur, miljø og klima	16
5.1 Kunnskapsbakgrunn	16
5.1.1 Naturavtalen	17
5.2 Regional plan for klimaomstilling i Finnmark	17
5.3 Naturmangfold	18
5.4 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet	18
5.5 Overordnet mål, delmål og strategier	19
5.6 Tiltak	19
6. Samarbeid	20
6.1 Kunnskapsbakgrunn	20
6.2 FNs bærekraftsmål for satsingsområdet	21
6.3 Overordnet mål, delmål og strategier	21
6.4 Tiltak	22
7. Kommunen som organisasjon	23
7.1 Trender og forventninger til kommunen	23
7.2 Kommuneorganisasjonens verdier	23
7.3 Økonomi	23
7.4 Overordnet arealstrategi	24
7.5 Forslag til supplering av dagens arealstrategi	24

Alle foto: Rettigheter til foto fra Porsanger kommune er gitt av Odd-Markus Grøtte-Pedersen.

1. Bakgrunn, føringer og organisering

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan sammen med kommuneplanens arealdel. Arealdelen ble vedtatt i 2023. Samfunnsdelen skal legges til grunn for annet planarbeid, økonomiplanen og kommunens øvrige arbeid som tjenesteyter, forvalter og samfunns-utvikler. Hele planprosessen startet med et arbeidsmøte med kommunestyret i februar 2024, hvor det ble gitt føringer for satsingsområder.

Gjennom vedtak av planstrategi for Porsanger gjorde kommunestyret formelt vedtak om utarbeidelse av ny samfunnsplan 22.10.2024. Den sist vedtatte samfunnsplanen for kommunen er fra 1989. Planprogrammet for ny samfunnsdel ble vedtatt av formannskapet 3.9.2024 etter høring og offentlig ettersyn. Utarbeidelse av ny samfunnsdel bygger på kommunens situasjon- og utviklingstrekk, nasjonale og regionale føringer og den politikken kommunestyret ønsker å føre i kommunestyreperioden. Det ble da vedtatt 5 satsingsområder, som igjen er koblet til FNs bærekraftsmål:

- Kultur og identitet
- Næringsliv og arbeidsplasser
- Barn, unge, voksne og eldre (livsløpskommunen)
- Natur, klima og miljø
- Samarbeid

Samfunnsdelen bygger på nasjonale forventninger til den regionale og kommunale planleggingen 2023-2027. I dette arbeidet er også satsingsområder i regional planstrategi for Finnmark som er under arbeid (fokus på bærekraft, beredskap og befolkning), og målene for bygdevekstavtale i Midt-Finnmark. Under hvert satsningsområde er det utarbeidet et kunnskapsgrunnlag som ligger som vedlegg. Det er svært viktig for den helhetlige forståelsen av samfunnsplanen at kunnskapsgrunnlaget legges til grunn for planen.

Målene er bygd opp etter medvirkningsprosesser, møte med ungdomsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Videre gjennom 2 administrative arbeidsmøter med kommune-direktørens ledergruppe/fagpersoner og 2 forankringsmøter med formannskapet som styringsgruppe.

Utkast til overordnede mål og strategier for å nå målene, er også blitt presentert for Regionalt planforum Finnmark (består av sektormyndighetene og styres av Finnmark fylkeskommune).

Kommunen har mottatt 22 merknader/høringsuttalelser til planen. Noen av generell karakter, og noen med konkrete innspill. Enkelte deler av planen er justert ut fra innspillene som er kommet. Det er viktig å presisere at handlingsdelen - dvs de konkrete tiltakene for å nå målene - er koblet til økonomiplanprosessen for å sikre en god økonomisk planlegging innenfor de økonomiske rammene de neste 4 årene.

Utarbeidelse av samfunnsplanen har vært ledet av WSP samfunnsutvikling Nord, i tett samarbeid med Porsanger kommune. Dette teamet har bestått av:

- Arne Sundheim, avdelingsleder samfunnsutvikling Nord
- Kristoffer Helgesen Grud, planlegger samfunnsutvikling Nord
- Mats Kemppe, arealplanlegger Porsanger kommune

2. Kultur og identitet

2.1 Kunnskapsbakgrunn

Porsanger er en levende flerkulturell kommune med norsk, samisk og kvensk kultur og språk. Kommunen var den første offisielle trespråklige kommunen i Norge, gjennom vedtak i Statsråd i 2003. Dette betyr at kommunen har tre likestilte språk: norsk, samisk og kvensk. Dette innebærer at alle tre språkene brukes i offentlig forvaltning og kommunikasjon; Porsanger (norsk), Porsángu (samisk) og Porsanki (kvensk). Dette tiltaket er en del av kommunens innsats for å bevare og fremme bruken av samisk og kvensk språk, samt å styrke den etniske identiteten til innbyggerne. Det betyr også at innbyggere har rett til å bli betjent på sitt eget språk når de henvender seg til offentlige etater.

Porsanger har vært en del av samisk språkforvaltningsområde siden 1994. Etter samelovens § 13-3 skal kommuner i samisk språkforvaltningsområde fastsette sine mål for å styrke samisk språk, enten som en kommunedelplan eller i kommuneplanens samfunnsdel.

I Porsanger er det museer, sjøsamisk oppvekstsenter i Billefjord, sjøsamisk tun i Smørfjord, og et oppvekstsenter i Børselv som har en sterkere kvensk profil. Porsanger har to språksentre. Porsanger kvenske språksenter åpnet i 2019. Dette er finansiert gjennom Kulturdirektoratet, og er et kompetanse- og ressurs-senter for å fremme læring og bruk av minoritetsspråk. Det er lokalisert ved biblioteket/rådhuset. Kommunen har også et samisk språk- og kultursenter, som ble etablert da kommunen ble en del av samisk språkforvaltningsområde i 1994. Det er det eldste samiske språksenteret i Norge, og har som mål å samle samiskspråklig kompetanse, og synliggjøre og videreutvikle samisk språk og kultur. Det er finansiert gjennom Sametinget. Språksenteret er lokalisert sentralt i Lakselv sentrum.

I tillegg til språksentrene er det nasjonale senteret for kvensk språk og kultur lokalisert i Børselv.

Porsanger har en rekke kulturelle arrangementer, konserter og messer som feirer det mangfoldige samfunnet og den vakre naturen. Disse arrangementene bidrar til å styrke fellesskapet og fremme den kulturelle rikdommen i kommunen.

2.2 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet

Mål		Beskrivelse lokalt
	Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge og bærekraftige.	Språk og kultur, naturbruk, det multikulturelle møtet, som også ivaretar nye nasjonaliteter og tilflyttere.
	Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet.	

2.3 Overordnet mål, delmål og strategier

Overordnet mål	
Porsangers tre-språklighet og kultur skal ivaretas og utvikle, og være åpen for nye grupper i Porsangersamfunnet.	
Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategi for å nå målene)
Porsanger skal styrke sin rolle som en aktiv og attraktiv kultur- og arrangementskommune midt i Finnmark.	- Tilrettelegge for frivillighetsarbeidet med fokus på dugnadsånd, livsglede og folkehelse. - Sette fokus på kommunens materielle og immaterielle kulturarv - Løfte frem Midnattsrocken og andre konsert- og kulturarrangement i Lakselv og ved øvrige naturlige møteplasser i kommunen. - Ha fokus arenaer for mindre konserter og kulturarrangementer - Legge til rette for større idrettsarrangementer for barn og unge. - Tilrettelegge for å bli en attraktiv arena for konferanser.
Vi er tre stammers møte, og skal synliggjøre dette som en flerkulturell kommune på en positiv og naturlig integrert måte.	- Tilrettelegge for inkludering og brobygging. - Tilrettelegge for å utvikle samarbeid gjennom satsingene på språksentrene, Kvensk institutt og Sjøsamisk kompetansesenter/Mear-rasiida. - Tilrettelegge for at samisk og kvensk språk skal være et prioritert satsingsområde i oppvekstsektoren og helse- og omsorgssektoren.
Styrke samisk språk.	Som samisk språkforvaltningskommune skal samisk språk tilrettelegges som et prioritert satsingsområde.
Vi skal ha større tilgang til naturen for å ivareta lokale tradisjoner.	- Jobbe for motorferdselslov tilpasset lokale forhold og tradisjoner. - Jobbe for å etablere og vedlikeholde snøskuter- og barmarksløyper innenfor en bærekraftig forvaltning og ivaretagelse av naturmangfoldet. - Ha fokus på at arbeidet med vern og bevaring tar hensyn til kulturrelt naturbruk.

2.4 Tiltak

Prioriteres i økonomiplanarbeidet

3. Næringsliv og arbeidsplasser

3.1 Kunnskapsbakgrunn

Porsanger kommune har et godt utbygd næringsliv, med Lakselv som et viktig regionalt handelssenter og knutepunkt.

Viktige arbeidssektorer i Porsanger ut fra SSB-statistikk:

- **Handel og service:** Handel og service er den største næringen i Porsanger kommune. Dette mye på grunn av Lakselv sin posisjon som knutepunkt i Finnmark.
- **Helse- og sosialtjenester:** Helse og sosialtjenester er den nest største arbeidssektoren i Porsanger kommune, som i alle norske kommuner. Den store andelen helsepersonell er både de som velger Porsanger kommune som bosted og jobb, men også for å pendle til andre kommuner.
- **Offentlig administrasjon og Forsvaret:** En betydelig arbeidsgiver er Porsanger kommunes administrasjon og Forsvaret med Garnisonen i Porsanger og Banak flystasjon. Forsvaret forventes å vokse betydelig i fremtiden, og kan gi ringvirkninger til lokalt næringsliv og militære og sivile arbeidsplasser.
- **Primærnæringer:** Primærnæringene i
- Porsanger er landbruk, fiske og reindrift. Begge beitenæringene benytter store arealer, og begge næringene har også opplevd utfordringer knyttet til rovdyr, nedbygging av areal og klimaendringer. Det har også vært noen utfordringer i forhold til felles bruk av arealer.
- **Sekundærnæringer:** Sektoren i Porsanger er hovedsakelig knyttet til mindre bedrifter. Dette inkluderer bearbeiding av lokale råvarer og bygg- og anleggsektoren. Tertiærnæringen er en næringsdefinisjon på transportsektoren, som med flyplass og trafikknutepunkt er en aktiv næring.

3.2 FNs bærekraftsmål for satsingsområdet

	Mål	Beskrivelse lokalt
5 LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE 	Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet.	Fokus på eksisterende handel og service, regionalt handels-sentrum, Forsvaret, reiseliv og innovasjon. Videre tilrettelegge for en bærekraftig bygg- og an-

Mål		Beskrivelse lokalt
	Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.	leggssektor samt annen industri-etablering. Som knutepunkt ha fokus på logistikk, transport og distribusjon. De ulike primærnæringene skal også ivaretas.
	Bygge solid infrastruktur og fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og innovasjon.	
	Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge og bærekraftige.	
	Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.	

3.2.1 Forsvaret

Forsvaret vil i fremtiden være en betydelig aktør i Porsanger kommune, med oppbygging av Finnmarksbrigaden.

Leverandørutvikling: Forsvaret kan spille en viktig rolle i Porsanger og regionen fremover. Dette inkluderer kontrakter innen eiendom, bygg- og anlegg og servicetjenester. Forsvarsbygg har tradisjonelt hatt et rammeavtalekonsept som har vært utfordrende for mindre lokale leverandører. Det er satt fokus på dette i en større samfunnsmessig beredskapssammenheng. Fylkeskommunen og Sápmi næringshage har øvrig jobbet med et leverandørutviklingsprogram for Forsvaret opp mot lokale bedrifter.

Investeringer og utvikling¹: Forsvaret investerer om lag 1,5 milliarder kroner i materiell og infrastruktur i Porsanger i 2025/26, noe som inkluderer oppgradering av boliger, forlegninger, verksteder, kontorbygg, idrettsanlegg og veier. Dette bidrar til økt militær aktivitet og flere muligheter for både innbyggere og tilflyttere. I perioden frem mot 2028 vil det komme nye store prosjekter i Porsanger på opp mot 0,5 milliarder kroner.

3.2.2 Stedbundne næringer

Stedbundne næringer er virksomheter som er knyttet til lokale ressurser, f.eks. kultur, natur, geografiske forhold og tilsvarende som ikke kan flyttes uten å miste sitt grunnlag. Disse kan spille en viktig rolle i

¹ Info fra Forsvarsbygg

Porsanger sin fremtid. Samlet sett vil stedbundne næringer være viktige for å opprettholde levende og bærekraftige lokalsamfunn. De kan bidra til økonomisk vekst, sosial stabilitet og miljømessig bærekraft, og spiller en nøkkelrolle i å forme fremtiden for distriktskommuner med ensidig næringsliv.

3.2.3 Vindkraft

Kommunestyret gjorde i sak 24/8 (2024) et prinsipielt vedtak om at planarbeid for vindkraft på Skarvberget kunne settes i gang. Kommunestyret vedtok i denne saken at de forbeholder seg retten til å omgjøre vedtaket på et senere tidspunkt i planprosessen. Skarvberget ligger på vestsiden av Porsangerfjorden ved veien mot Magerøya og Nordkapp kommune. Planområdet vil utgjøre ca. 50 km². Skarveberget er ett av 11 vindkraftverkprosjekter som ble prioritert av NVE å gå videre med i juni 2024. Lovendringen gjør at kommunen får en avgjørende rolle i endelig beslutning om utbygging, bl.a. gjennom endelig vedtak av områderegulering.

3.2.4 Gruvedrift

Finnmark har rike mineralforekomster, og Kingsrose Norge AS eier 100 % av 291 nye letelisenser i fylket, med tidlig fase nikkel, kobber og kobolt-undersøkelser. Kingsrose er et leteselskap, ikke et selskap som driver gruvevirksomhet. I Porsanger har Kingsrose fått godkjenning fra Næringsdepartementet i 2024 om prøveboring av 7 hull ved Karenhaugen, som er en av få kjente forekomster i Norge av platinagruppemetaller. Om det gjøres funn som på sikt kan gi grunnlag for gruvedrift, er en annen sak.

3.2.5 Andre naturbaserte næringer

Porsanger har også andre naturbaserte næringer, inkludert fiske og fangst, jakt og turisme. Området er kjent for sine rike naturressurser og vakre landskap, som tiltrekker seg turister for aktiviteter som fiske, fotturer, sykling og snøskuterkjøring.

3.3 En robust og attraktiv kommune

En kommunes attraktivitet i forhold til trivsel og bolyst omhandler mer enn å ha arbeidsplasser og et sted å bo. Å beholde innbyggere og arbeidskraft forutsetter et samarbeid mellom kommunen, næringslivet og innbyggerne.

3.4 Overordnet mål, delmål og strategier

Overordnet mål Næringsliv og arbeidsplasser	
Porsanger skal ha et allsidig og konkurransedyktig næringsliv med høy kompetanse og jobbmuligheter. I kommunen skal det gis muligheter og rammevilkår for vekst og utvikling, og tilrettelegging for innovative næringer.	
Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategier for å nå målene)
Styrke samhandlingen mellom kommunen, Forsvaret, Avinor og næringslivet.	• Legge til rette for nettverksbygging og kompetanseheving i bedrifter gjennom samarbeid med Sápmi næringshage og Nærings-foreningen. Sik at de kan ta oppdrag for blant annet Forsvaret og nye næringer. • Utvikle Lakselv til et attraktivt bo- og handelssenter som kan gi nye arbeidsplasser for innbyggere som har hatt tilhørighet til kommunen, og nye tilflyttere knyttet til bl.a. Forsvaret. • Påvirke utdanningstilbud på videregående skole for stabil lokal arbeidskraft til Forsvaret og innen annen næring/offentlig sektor med prioriterte behov.
Sikre at det er mulig å jobbe i hele kommunen.	• Tilrettelegge for bredbånd/fiber for å gjøre det mulig å bo og jobbe i hele kommunen. • Bidra til å tilrettelegge for fjernarbeidsplasser og co-working i eksisterende næringsbygg • Ha fokus på jordbruksarealer for å ivareta aktivt landbruk i hele kommunen.
Satse på stedbundne nye næringer, og utvikle arbeidsplasser basert på lokale tradisjoner.	• Vurdere vindkraft i kommunen. • Vurdere mulighetene for gruvedrift i kommunen • Tilrettelegge for turisme basert på lokal natur og kultur. Vurdere reiselivsstrategien «Mål, strategier og tiltak for utvikling av opplevelsesnæringen i Karasjok og Porsanger 2030.» • Utvikle eksisterende kulturaktiviteter og arrangementer • Vurdere oppdrett i ytre del av Porsangerfjorden, og tilrettelegge for etablering av nye innovative tang og tarenæringer. • Ha fokus på Porsangerfjorden 3.0-prosjektet for å gjenopprette fjordtorskebestanden i Indre Porsangerfjord. • Hensynta arealer som sikrer en fremtidig bærekraftig landbruksnæring. • Legge til rette for primærnæringene jordbruk, reindrift og fiske sin tilstedeværelse i kommunen. Ferdigstille ny landbruksplanen som er startet i 2025. • Ha fokus på dyrevelferd både på land og i fjorden.

3.5 Tiltak

Prioriteres i økonomiplanarbeidet

4. Barn og unge, voksne og eldre

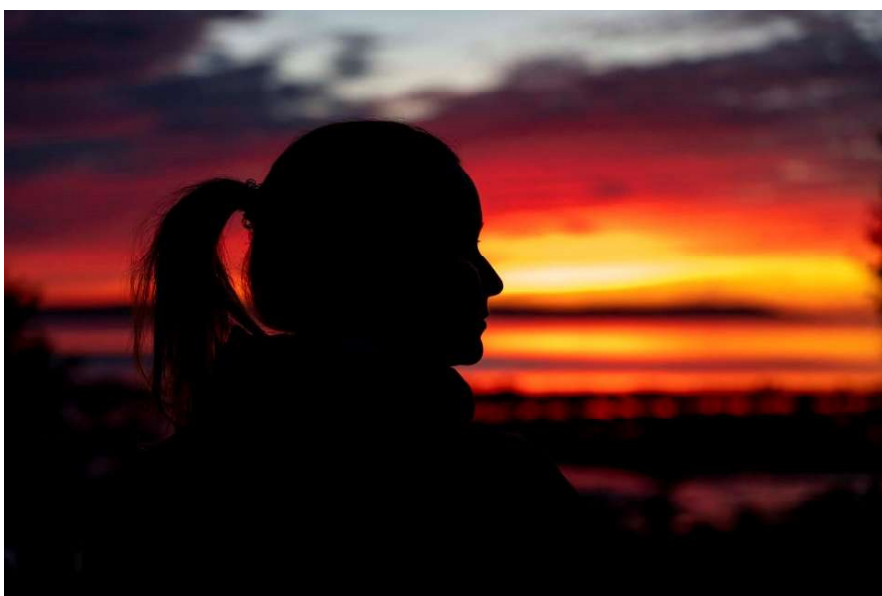
4.1 Kunnskapsbakgrunn

Den største utfordringen for kommunen de neste tiårene er den demografisk skjeve utviklingen. Ut fra SSB sine framskrivninger forventes en nedgang i folketallet mot 2050 i Porsanger. Det blir færre barn og unge, mens eldregruppen øker. Befolkningsframskriving fra SSB viser en nedgang i aldersgruppen 0-19 år frem til 2040 på 13,5%. Aldersgruppen 80+ vil ha en økning hele 275 personer, en økning på over 50%. Det viser seg at personer med innvandrerbakgrunn i mange kommuner er med på å stabilisere folketallet.

I Porsanger vil også Forsvarets sterke satsing kunne bidra til økning i befolkningen.

Folkehelseinstituttet (FHI) gir årlig ut en Folkehelseprofil, og NOVA gir ut Ungdataundersøkelsen. For Porsanger viser profilene for 2024 noen utfordringer i forhold til oppvekstforhold og folkehelseprofil. Oppvekstprofilen viser spesielt at Porsanger ligger dårligere an enn fylket og landet ellers når det gjelder barn 0 – 17 år. Dette gjelder barn under barnevernstiltak, barn som bor trangt, og færre unge som

gjennomfører videregående opplæring. Videre er det barn og ungdom som ikke er tilfredse med lokalmiljøet og sosiale møtesteder, mange har mye skjermtid og trener sjeldnere enn ukentlig.

4.1.1 Barnehage, skole og utdanningstilbud

Alle skoler, SFO og kommunale barnehager holder til i gamle bygninger som ikke tilfredsstillers dagens funksjonskrav. Skole og barnehagene i kommunen har siden skoleåret 2016/17² hatt en stor nedgang i elevtallene slik tabellene under viser, bortsett fra Billefjord skole.

Skoler: Porsanger har en skoleplan «Utviklingsplan Porsangerskolen 2018-2021» som ikke er revidert. Skolestrukturen i kommunen består av 4 grunnskoler med til sammen 357 elever (skoleåret 2024/2025: GSI). Billefjord og Børselv skoler er oppvekstsentra og regnes som fådelte distriktsskoler. Begge skolene gir tilbud på 1. til 10. klassetrinn. Billefjord skole gir ordinært tilbud om SFO.

Tabellene er utarbeidet av Porsanger kommune i 2025 ut fra vedtak om å sette i gang skole- og barnehagestrukturutredninger.

² Data fra Porsanger kommune i forbindelse med anbud om utredning av skole/barnehagesektoren juni 2025

Skoler	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	-/+
Lakselv u-skole	131	120	111	108	108	97	96	110	107	-24
Lakselv b-skole	247	255	239	230	218	216	207	198	203	-44
Børselv skole	16	13	10	11	13	15	15	13	10	-6
Billefjord skole	21	28	31	33	17	39	35	43	37	+16
SUM	415	416	391	382	356	367	353	364	357	-58

Barnehager: Det er 4 kommunale og 3 private barnehager i kommunen. Samlet sett blir det færre barn i Porsanger-barnehagene. Det har vært, og er fortsatt få barn i distriktsbarnehagene. Barnetallet i den samiske barnehagen i Lakselv har over seneste 9 årene hatt få barn. De private barnehagene har holdt et noenlunde stabilt barnetall i denne tidsperioden, mens Lakselv barnehage har hatt størst tilbakegang.

Barnehage	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	-/+
Ajanas	14	12	11	13	11	9	12	9	8	-6
Billefjord	15	13	11	13	12	13	12	8	8	-7
Bærtua (privat)	58	57	60	59	59	59	61	58	59	+1
Fagertun (privat)	26	29	29	29	30	30	26	26	27	+1
Lakselv	38	29	33	32	30	29	29	27	19	-19
Østerbotten (privat)	16	18	18	18	19	18	19	20	19	+3
SUM	167	158	162	164	161	158	159	148	140	-27

Børselv oppvekstsenter har i tillegg de siste årene hatt 4 barnehagebarn.

Helse- og omsorgstjenester – Den eldre befolkningen: Helsetunet Lakselv: Hjemmetjeneste, legetjeneste, ergo- og fysioterapitjeneste, og sykehjemsavdeling. Tilrettelagte omsorgsboliger til utleie i Lakselv sentrum (52 boliger med døgnbemanning og 6 uten). Sykehjem på Porsanger Helsetun (26 langtids og 2 korttidsplasser) og Solbrått aldershjem i Børselv (privat, 10 institusjonsplasser). Helsestasjon med helsesykepleier og jordmor er lokalisert på rådhuset i Lakselv.

SSB sin befolkningsframskriving for aldersgruppen 80+ er dramatisk stor for kommunen frem mot 2050.

		Hovedalternativet (MMMM)		
		2025	2050	Vekst
Kvinner	80-89 år	83	184	101
	90-99 år	19	55	36
Menn	80-89 år	77	177	100
	90-99 år	15	53	38
				275

4.2 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet

Mål		Beskrivelse lokalt
 3 GOD HELSE OG LIVSKVALITET	God helse og livskvalitet.	Livsløpstankegangen, frivilligheten, sosiale møteplasser og fritidstilbud.
 4 GOD UTDANNING	Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning. Og fremme muligheter for livslang læring for alle.	

4.3 Overordnet mål, delmål og strategier

GENERELT

Overordnet mål	
Porsanger, den gode livsløpskommunen for barn, unge, voksen og eldre	
Slik skal vi ha det: (delmål)	Slik gjør vi det: (strategi for å nå målene)
Porsanger skal være en attraktiv bokommune. Det skal skapes møteplasser på tvers av alder som fremmer fellesskap og deltakelse, god folkehelse og livsglede. Videre forhindrer utenforskap og ensomhet. Dette skal skje i nært samarbeid med frivilligheten i kommunen.	- Planlegge framtidig bærekraftig skole-, barnehage- og helsestruktur - Bidra til utvikling av Porsanger med søkelys på universell utforming og et livsløpssamfunn med god tilrettelegging for eldre, voksne, barn og unge, og mennesker med spesielle behov. - Ha fokus på involvering av innbyggerne i helhetlig kommunal planlegging, og være bevisst å bruke ressursene i de 3 kommunale rådene. - Forsvarets veteraner er en ressurs som kan bidra både med ressurser og kompetanse i kommunen, næringsliv og Forsvaret, men er også en gruppe som kan ha behov for øremerkede tjenester. - Videreutvikle «Bo i Porsanger» plattformen som informasjonskanal: Bo i Porsanger. - Bidra til å tilrettelegge for deltakelse på kulturarrangementer for alle, HC-parkering og god tilgjengelighet både utendørs og innendørs. - Ha fokus på biblioteket som en samlende arena for læring, kulturformidling og sosiale møter i et samfunnsutviklingsperspektiv på tvers av generasjonene. - Utrede transportmuligheter og infrastruktur for at unge og eldre i hele kommunen kan delta på ulike aktiviteter og sosiale møteplasser. - Ha fokus på å øke kommunens attraktivitet slik at unge ønsker å fortsette å bo, eller komme tilbake til kommunen etter endt utdanning - Ha fokus på å prioritere gang- og sykkelveger, også i et folkehelseperspektiv. - Ha fokus på forebygging og sikring av god psykisk helse gjennom hele livsløpet. - Sikre boliger i Porsanger gjennom hele livsløpet.

BARN OG UNGE

Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategier for å nå målene)
Porsanger skal ha gode og trygge oppvekstsvilkår med barn og unge i fokus. Dette skal hindre utenforskap, stimulere til mer sosial likhet og utvikle gode holdninger i forhold til rus.	• Utrede en skole- og barnehagestruktur innenfor bærekraftige faglige og økonomiske rammer. • Ha søkelys på å bruke gode pedagogiske verktøy og gode læringsarenaer som fremmer trivsel både hos barn som går i barnehager, hos elever og voksne som arbeider der. • Ha fokus på å benytte språksentrene som læringsarenaer. • Ha fokus på god helsesykepleiertjeneste. • Ha fokus på å sikre trygge skoleveier • Fullføre utarbeidelse av trafikksikkerhetsplan, som har stor betydning for trygg skoleveg. • Inkludere barn og unge i planlegging av sentrumsformål og annen planlegging. • Utvikle et bedre botilbud for barn og unge med funksjonshemming. • Ha fokus på gode aktivitetstilbud både vinter og sommer for barn og unge på fritiden. • Påvirke fylket til å opprettholde og styrke videregående skoletilbudet med relevante og attraktive linjer og andre utdanningsmuligheter. • Bidra til å realisere møteplass/ungdomsklubb som ungdommen i stor grad utvikler og drifter selv.

VOKSNE

Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategi for å nå målene)
Porsanger er et godt sted å bo, med attraktive bo- og fritidstilbud og arbeidsplasser.	• Ha søkelys på den gode arbeidsplassen med fokus på heltid, kompetanseheving og videreutdanning. • Ha fokus på å utarbeide strategi for rekruttering av personell, og gi ansatte muligheter for hospitering. • Bidra til økt tilgang til tilrettelagte arbeidsplasser. • Muliggjøre at eldre flytter fra store boliger og gjøre disse tilgjengelig for personer i etableringsfasen/barnefamilier. • Utrede fleksible åpningstider i barnehage og SFO for arbeidstakere med ubekvem arbeidstid. • Utvikle og verdsette samiske og kvenske kompetansearbeidsplasser.

ELDRE

Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategi for å nå målene)
Porsanger kommune skal være tilrettelagt som et aldersvennlig samfunn med gode livsvilkår.	• Utvikle et godt tjenestetilbud, utarbeide strategisk helse- og omsorgsplan med god involvering av eldrerådet og rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Se på eldre som en ressurs i samfunnet. • Utrede etablering av tilrettelagte boliger og bofellesskap for eldre som er lett tilgjengelige og sentrumsnært. Og med overkommelige bokostnader, slik at eldre kan bo lengst mulig i egen bolig. • Utvikle strategi for bruk og implementering av velferdsteknologi. • Utvikle samarbeid med frivillig sektor som en ressurs i arbeid med aktiviteter og møteplasser for eldre. • Søke å styrke dagtilbud og styrke avlastningstilbud for eldre og personer med demens. • Ha fokus på boligstiftelsen som en aktiv tilrettelegger og eiendomsutvikler for boliger til eldre.

5. Natur, miljø og klima

5.1 Kunnskapsbakgrunn

Samfunnsplanen skal være et virkemiddel der det kan fastsettes positive tiltak for å ivareta oppgaven med forvaltning av natur, klima og miljø. Forpliktelsen innebærer også å ta hensyn til de forskjellige kulturenes tradisjonelle bruk av naturen til næringsutøvelse, rekreasjon og samfunnsliv – til alle årstider.

Porsanger kommune er landets 3. største kommune i areal som kategoriseres slik³ med et landareal inkl. ferskvann på 4 873 km² og et sjøarealer/brakkvann 1139 km².

17,6% av Norges fastlandsareal er vernet iflg. nettstedet Norges nasjonalparker.

Naturbase oppgir følgende verneområder, og her er det kun tatt med landarealene, som utgjør ca. 20% av totalt landareal. Det er også påbegynt prosess for marint vern av Indre Porsangerfjord.

- Stabbursdalen nasjonalpark 749 km²). En del av parken ligger i Hammerfest kommune.
- Stabbursdalen landskapsvernområde 189,4 km²
- Stabbursnes naturreservat 15,8 km²
- Reinøya naturreservat 12,8 km²
- Børselvosen naturreservat 3,5 km²
- Vækker naturreservat 0,6 km²
- Børselvdalen naturreservat 8,0 km²
- Bihkkacohkka naturreservat 1,0 km²
- Roddinesset naturreservat 1,5 km²
- Skoganvarre naturreservat 9,3 km²

Kommunene skal i sin planlegging innenfor teamet «natur, klima og miljø» forholde seg til forventninger som bygger på vedtatt nasjonal politikk. Den nasjonale politikken forholder seg til internasjonale forpliktelser som Norge har sluttet seg til slik som Paris-avtalen fra 2015 og FNs naturavtale fra 2022.

³ Kilde: SSB, areal av land og ferskvann, samt Miljødirektoratets naturbase

5.1.1 Naturavtalen

FNs naturavtale⁴ har som mål å stoppe og reversere tapet av biologisk mangfold. For Norge innebærer avtalen flere konkrete forpliktelser og tiltak:

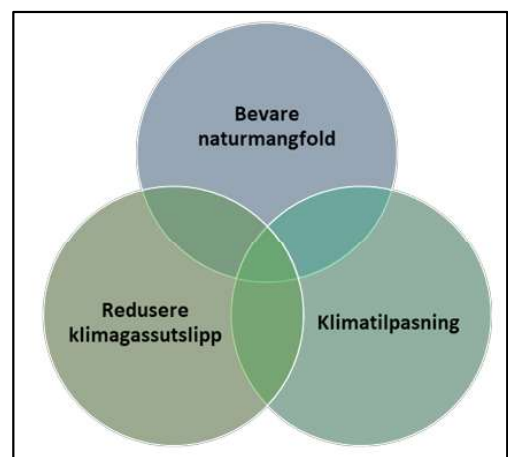
- **Vern av natur:** Norge har forpliktet seg til å verne minst 30 % av land- og havområdene innen 2030. Dette inkluderer å beskytte viktige økosystemer og sikre at verneområdene er representativt fordelt.
- **Restaurering av ødelagt natur:** Minst 30 % av ødelagte og skadede naturområder skal restaureres innen 2030. Dette betyr å gjenopprette naturlige habitater og økosystemer som har blitt degradert.
- **Bærekraftig bruk av naturressurser:** Norge skal sikre at bruk og høsting av naturressurser, som skogbruk og fiske, skjer på en bærekraftig måte. Dette inkluderer å forhindre overutnyttelse og sikre at naturressursene forvaltes på en måte som bevarer biologisk mangfold.
- **Reduksjon av forurensning:** Avtalen krever også at Norge reduserer forurensning fra næringsstoffer, sprøytemidler, farlige kjemikalier og plast. Målet er å minimere skadelig påvirkning på naturen.
- **Håndtering av fremmede arter:** Norge må arbeide for å forhindre introduksjon og spredning av fremmede skadelige arter, og redusere skadevirkningene fra de som allerede er etablert.
- **Klimatilpasning:** Naturavtalen legger også vekt på å styrke naturens motstandskraft mot klimaendringer og sikre at naturbaserte løsninger brukes for å tilpasse seg endringer i klimaet.

5.2 Regional plan for klimaomstilling i Finnmark

I regi av Finnmark fylkeskommune pågår det et planarbeid med «Regional plan for klimaomstilling i Finnmark». Arbeidet startet i 2023 og skulle ferdigstilles juni 2025. Det viser seg at planarbeidet er sterkt forsinket, og vil ikke ferdigstilles før om ca. 1 år. Planes formål er å forbedre fylkets kapasitet til å takle klimaendringene, og hjelpe innbyggerne og samfunnet i Finnmark til bedre forståelse, forberedelse og håndtering av klimarisiko innenfor plantemaene:

- Redusere klimagassutslipp
- Klimatilpasning
- Bevare naturmangfold

⁴ Naturavtalen vedtatt av FN inkludert Norge i desember 2022.

5.3 Naturmangfold

Porsanger ønsker å ta vare på naturmangfoldet på land og vann slik:

- Porsanger skal ivareta den sårbare arktiske vegetasjon for å sikre artsmangfoldet og reindriften i et langsiktig perspektiv
- Porsanger skal legge til rette for jakt-, fiske og friluftsliv med ønske om å fremme bærekraftig og tradisjonell naturbruk, naturopplevelser og folkehelse.
- Porsanger ønsker bærekraftige bestander av naturlig tilhørende arter i fjorden.
- Fjorden og strandsonen skal beskyttes mot forurensning og inngrep som kan skade livet i fjorden.
- Lokal forvaltning skal sikre fremtidige generasjoner et bedre grunnlag for næring og naturopplevelser. Porsangerfjorden 2.0 – med verneområder i Porsangerfjorden skal drøftes nærmere. Grad av tilrettelegging av nærturområder i Lakselv og tilrettelegging for fritidsbåter skal også drøftes nærmere.

I tillegg til vern har Porsanger også andre hensyn som må tas når det gjelder arealbruk, både til lands og vanns. Porsangerfjorden er definert som en nasjonal laksefjord og har 3 nasjonale laksevassdrag; Stabburselva, Lakselva og Børselva. Videre har man store arealer som benyttes av Forsvaret og reindrifta, som kan ha begrensninger eller være båndlagt for allmenn ferdsel.

5.4 FNs bærekraftsmål for satsningsområdet

Mål		Beskrivelse lokalt
	Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem (basert på en erkjennelse av at FNs rammekonvensjon om klimaendring er det viktigste internasjonale og mellomstatlige forumet for forhandlinger om globale tiltak mot klimaendringer).	Vi skal ha fokus på naturmangfold, bærekraft og tradisjonelt naturbruk.
	Bevare og bruke havet og de marine ressursene på en måte som fremmer bærekraftig utvikling.	
	Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold.	

5.5 Overordnet mål, delmål og strategier

Overordnet mål klima, miljø og naturmangfold	
Porsanger skal ta vare på natur og miljø, med vekt på å ta vare på de verdier vi tradisjonelt verdsetter. Vi skal fremme gode holdninger og bevissthet om vår miljø- og naturarv.	
Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategi for å nå målene)
Det skal være tilrettelagte muligheter for rekreasjon og naturopplevelser.	• Tilrettelegge forholdene for et aktivt friluftsliv for jakt, fiske og øvrige naturopplevelser. • Tilrettelegge for godt merkede og tilpassede snøskuter- og barmarksløyper, som også hensyntar naturmangfoldet og slitasje på naturen. • Tilrettelegge for merkede tur- og skiløyper i et folkehelseperspektiv, tilrettelagt med hensyn til tilgjengelighet og slitasje på naturen. • Tilrettelagte severdigheter for besøkende gjennom et bærekraftig reiseliv, og jobbe for godkjenning som bærekraftig reisemål. • Fremme lokal forvaltning av miljøverdier og vernede områder. • Bidra til kunnskap om lokalt biologisk mangfold og naturgitte verdier.
Sikre ivaretagelse av eksisterende verneområder.	• Bidra til god forvaltning av miljøverdier og vernede områder som sikrer viktige natur og kulturarvressurser for fremtidens generasjoner • Bidra til kunnskap om lokalt biologisk mangfold og naturgitte verdier • Legge til rette for at Stabbursdalen nasjonalpark/Landkspasverneområde kan bidra til lokal verdiskapning, friluftsliv og identitet.
Redusere unødvendige motorferdsel i utmark.	• Ha fokus på informasjons- og holdningsarbeid om bruk av etablerte snøskuter- og barmarksløyper.
Nye energikilder og grønn kraftproduksjon.	• Utrede fornybare og grønne energikilder.
Lokal forvaltning av naturressurser.	Jobbe for: • Lokal forvaltning av elver og utmark. • Lokal jakt- og fiskeforvaltning. • Lokal forvaltning av motorferdsel i utmark.
Skal ta aktive grep for å møte klimaendringene	• Bidra til å ivareta flomsikring og overvannshåndtering for å beskytte mot ekstremvær og nedbør som kan skade infrastruktur og natur. • Sikre tilgang til rent og tilstrekkelig drikkevann.

5.6 Tiltak

Prioriteres i økonomiplanarbeidet.

6. Samarbeid

6.1 Kunnskapsbakgrunn

Regjeringens perspektivmelding som ble lagt frem i august 2024 drøfter hovedutfordringene for Norsk økonomi frem mot 2060. Perspektivmeldingen løfter frem tre hovedutfordringer som Norge som samfunn står overfor, og som det er viktig at vi løser i fellesskap de neste årene:

- Kamp om arbeidskraften: Omsorgsoppgavene blir flere, men vi blir ikke flere i yrkesaktiv alder til å utføre dem.
-
- Behov for omstilling: Økte spenninger i verden, klima- og naturendringer og avtagende petroleumsaktivitet fører til endringer og forsterker behovet for å bruke ressursene godt og riktig.
- Fortsatt god fordeling: Små forskjeller og stabil tilgang på velferdstjenester i hele landet må bevares i møte med omstillingene og at mange lever lenger.

De overordnede planene skal peke ut retning for samfunnsutviklinga, bidra til at en når bærekraftmålene, og samordne oppgaver og hensyn som er viktige for å få til dette. Oppdaterte planar er nødvendige for å ta tak i aktuelle utfordringer og for å sikre at nasjonale rammer og mål blir fulgt opp.

Kommunene oppfordres til samarbeid internt mellom politikere, ulike sektorer, og innbyggere i egen kommune. Dette kan skje gjennom samarbeid mellom sektorer, offentlig og privat samarbeid, og samarbeid med frivillig sektor. Sistnevnte defineres som en samfunnssektor på lik linje med næringslivet og offentlig sektor. Kommunene oppfordres også til interkommunalt og regionalt samarbeid.

I dag er Porsanger involvert i følgende interkommunale samarbeid innenfor samfunnsutvikling:

- Midt-Finnmarksamarbeidet, bestående av Porsanger, Gamvik, Lebesby og Nordkapp kommuner. Disse skal samarbeide om kommunale tjenester og prosjekter. Blant annet Interkommunalt plankontor, Bygdevekstavtale, felles planstrategiarbeid, barnevernstjeneste og PPT. Det har også vært en beredskapskoordinator i dette samarbeidet, men vedkommende er sluttet. Det er også oppstått en usikkerhet knyttet til videre arbeid med felles plankontor.

- Vest-Finnmarksrådet (interkommunalt politisk råd) bestående av Alta, Loppa, Hasvik, Hammerfest, Nordkapp og Porsanger, og som skal jobbe med nærings- og kompetanseutvikling i Vest-Finnmarkregionen.
- Det ligger potensiale for å utvikle øvrige samarbeid, bl.a. med fokus på beredskap og regional næringsutvikling knyttet til Forsvarets oppbygging.

6.2 FNs bærekraftsmål for satsingsområdet

Mål	Beskrivelse lokalt
	Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling.
	Forsvaret, lokalt næringsliv, Vest-Finnmarksrådet og øvrige kommunale sammenslutninger, FeFo m.fl.

6.3 Overordnet mål, delmål og strategier

Overordnet mål samarbeid	
Porsanger kommune skal ha en aktiv samhandling mellom det offentlige, det private, frivillige organisasjoner og eksterne samarbeidspartnere for å bli en attraktiv bo- og arbeidskommune.	
Slik skal vi ha det (delmål)	Slik gjør vi det (strategier for å nå målene)
Gode samarbeidsarenaer med innbyggere og organisasjoner hvor mennesker med ulike ressurser, erfaringer og kunnskap får arbeide sammen for å utvikle gode bærekraftige løsninger på forskjellige samfunnsområder.	• Ha fokus på å invitere innbyggerne til medvirkningsmøter for å komme med innspill i forskjellige plan og utviklingssaker i kommunen • Videreutvikle tverrfaglig kompetanse og sterkere samhandling mellom de ulike sektorene i kommunen. • Søke å samhandle om aktiv rekruttering for å motivere til tilflytting, både internt i kommunen og i samarbeid med eksempelvis Forsvaret, næringsliv og andre. • Søke å øke graden av offentlig - privat samarbeid, stimulere til samarbeide mellom private virksomheter, offentlig sektor og sivilsamfunnet. • Stimulere til økt grad av frivillighet og samhandling for å bidra til trivsel, både som et supplement til kommunale tjenester og fritidsaktiviteter for eldre, voksne, ungdom og barn.

Samarbeid med eksterne samarbeidspartnere - beredskapsfokus

Slik skal vi ha det (mål)	Slik gjør vi det (strategier for å nå målene)
En bedre fremtid der samhandling med ulike eksterne aktører utenfor kommunen styrkes.	• Være åpen og tilgjengelig for nytenking og kreativitet for å håndtere dagens og fremtidens utfordringer gjennom økt og bedre samarbeid med utenforstående aktører. • Bidra til å styrke etablerte samarbeidsarenaer, og etablere nye samarbeidsarenaer på områder ut fra Midt-Finnmarks behov for felles bærekraftige fremtidsløsninger. Herunder interkommunale tjenesteutviklingsprosjekter. • Bidra til å designe nettverk der konkrete aktører ut fra ulike ståsteder og fremtidsbehov inviteres og inkluderes. Dette kan eksempelvis

Slik skal vi ha det (mål)	Slik gjør vi det (strategier for å nå målene)
	være kommunene i Midt-Finnmark, Forsvaret, Fylkeskommunen, NVE og FeFo. • Bidra som en aktiv pådriver i samarbeid omkring Bygdeveksttalen og plankontor Midt-Finnmark.
Skal bidra til å etablere og styrke et helhetlig samarbeid for å ta hensyn til beredskap og klimatilpasninger.	• Bidra til et aktivt samarbeid mellom kommuner, fylket, NVE, Statsforvalter, Forsvaret og andre regionale aktører. • Utvikle samhandling innenfor forebygging, beredskapsplanlegging, brann/redning, krisehåndtering i fredstid, kriser og tilspissede konflikter. • Bidra til å inkludere landbruket i kommunen i det helhetlige beredskapsarbeidet for å sikre lokal matproduksjon som en del av totalberedskapen. • Inkludere samarbeid med ikke-kommersielle frivillige redningsaktører, som f.eks. Røde Kors, gjennom beredskapsavtaler. • Ha fokus på biblioteket som et felles samlingspunkt og informasjons-/kunnskapsinstitusjon i totalforsvarets beredskapsarbeid. Både som fysisk møteplass, i tillegg til rollen som nøytral formidler av faktainformasjon.

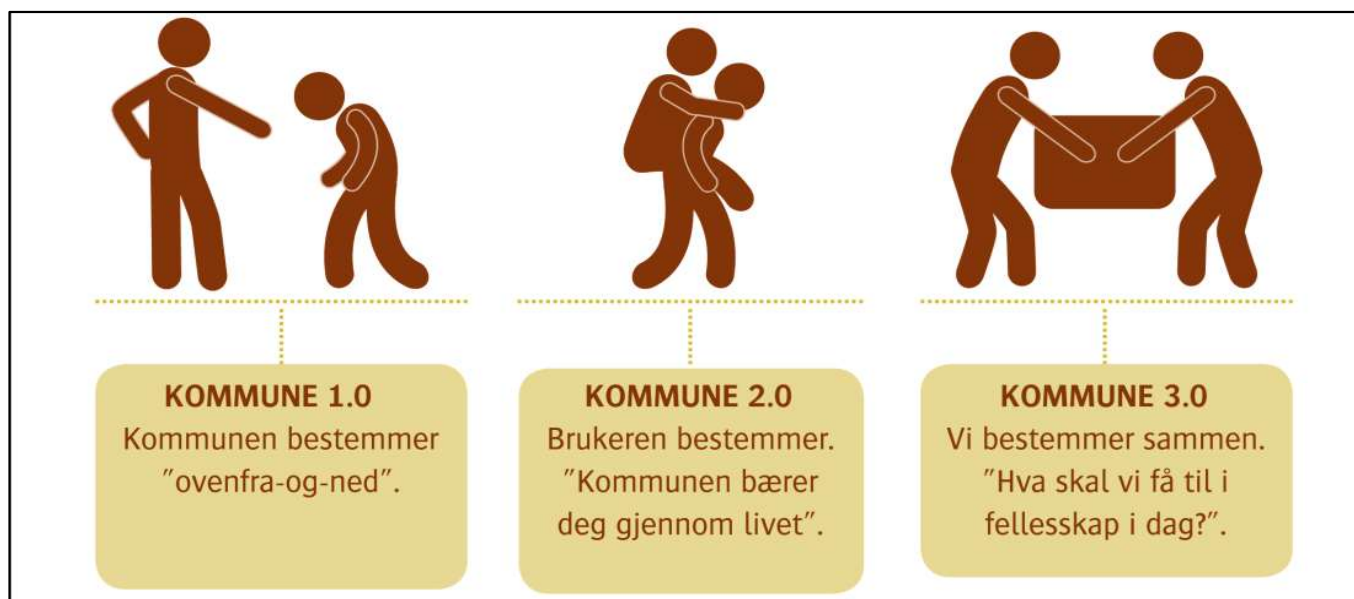
6.4 Tiltak

Prioriteres i økonomiplanarbeidet

7. Kommunen som organisasjon

7.1 Trender og forventninger til kommunen

En av de sentrale trendene i kommune-Norge er overgangen fra kommune 2.0 (servicekommunen) til kommune 3.0 som er samskapings-kommunen. Dette innebærer at man i mye større grad går fra en ren «tjenesteyterkommune» til en organisasjon som innebærer at kommunen, innbyggere, frivilligheten, øvrige organisasjoner og næringslivet, løser oppgaver gjennom samskaping og mobilisering av felles ressurser.

7.2 Kommuneorganisasjonens verdier

Kommunen vedtok sin arbeidsgiverstrategi i 2017. Verdiene danner agronymet STRÅL. Arbeidsgiverstrategien setter krav til organisasjonen og dens medarbeidere, og de oppgaver kommunen skal løse i forhold til sitt samfunnsoppdrag. Strategien skal revideres/videreutvikles i implementeringen av ny samfunnsplan. Porsangers arbeidsgiverstrategi ligger på hjemmesiden her: [Arbeidsgiverstrategi](#)

7.3 Økonomi

Porsanger er i en økonomisk krevende situasjon med tom sparekonto og driftskostnader som ikke er tilpasset inntektsnivået. I den kommende fireårsperioden er kommunens omstillingsbehov vurdert til 50 millioner kroner. Det betyr at det må gjøres endringer i store deler av organisasjonen over de neste årene. Hvis ikke vil kommunen igjen havne på ROBEK-listen. Budsjett- og økonomiplanforslaget skisserer utfordringsbildet, samt mulighetene og prioriteringene, som kommunen må jobbe med fremover.

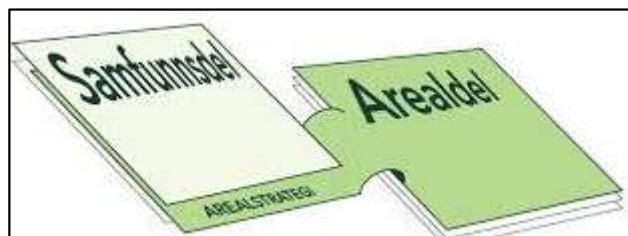
Kommunen må tenke langsiktig og jobbe strukturert og helhetlig med omstillingen. Kommunen må løse akutte økonomiske utfordringer ved å lage et ansvarlig og realistisk budsjett i balanse og gjennomføre de

nødvendige grep for å realisere dette. Samtidig må kommunen legge langsiktige planer som er tilpasset fremtidig behov for tjenester. Forsvarets opprustning gir oss optimisme og tanker om fremtidig vekst i innbyggertallet. Men det gjør også at det ligger usikkerhet rundt det faktiske behovet for tjenesteleveranse. Inntektene ved vekst i innbyggertall kommer etterskuddsvis, samtidig som det er forventninger til at kommunen skal legge til rette for vekst allerede nå. Forsvarets aktivitet gir oss i prinsippet en større befolkning i Porsanger enn det som vises i statistikken, og derav også større enn det som ligger til grunn for inntektene vi får. Det er essensielt at kommunen lykkes med omstillingen slik at det kan sikre gode fremtidige tjenestetilbud til fremtidens innbyggere, og samtidig ivareta vertskommuneansvaret på en forsvarlig måte.

7.4 Overordnet arealstrategi

En langsiktig arealstrategi vil gi kommunen et grunnlag for å styre arealbruken i ønsket retning, og gjøre planprosessen for kommuneplanens arealdel mer forutsigbar. Plan- og bygningslovens utgangspunkt er at arealdelen skal bygge på samfunnsdelen, og følge opp mål og strategier som er vedtatt der. Arealstrategien er derfor en viktig kobling mellom samfunnsdelen og arealdelen.

Oppfølgingen av arealstrategien bør skje på alle plannivåer: Ved utforming av kommuneplanens arealdel, i reguleringsplaner og i dispensasjons- og byggesaksbehandlingen.

Det er ingen formelle krav til hva en arealstrategi skal inneholde eller hvordan den skal utformes. Den bør vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Arealstrategien må være realistisk og ha en overordnet karakter.

En langsiktig arealstrategi er ikke ment å være ensbetydende med utbyggingsstrategi. Arealstrategien bør ta utgangspunkt i relevante bærekraftsmål og følge opp nasjonale og vesentlige regionale interesser.

Porsanger kommune utarbeidet en arealstrategi i planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel fra 2023. Den bærer preg av å være utarbeidet parallelt med diskusjonen om konkrete prosjekter, og fremstår derfor som mindre strategisk.

Kommuneplanens arealdel var nylig vedtatt ved oppstart av samfunnsdelen. Arealstrategi har derfor ikke vært en selvstendig del av arbeidet med samfunnsdelen. Porsanger kommune har i sin planstrategi et mål om å starte opp arbeidet med revisjon av KPA i 2025/2026. For å unngå en for hyppig revidering av strategien, og at kommunen har en arealstrategi i gjeldene arealdel, anbefales det derfor at man i reviderer arealstrategien i forbindelse med oppstart av planprogrammet til ny KPA. Dette er i tråd med anbefalingene fra Departementet dersom man ikke har en arealstrategi som en del av samfunnsplanen.

7.5 Forslag til supplering av dagens arealstrategi

Det er deler av denne samfunnsplanen som har karakter av å være en arealstrategi. Dette gjelder særlig Forsvarets oppbygning i Porsanger. Teksten under vil ses på som en supplering til gjeldene arealstrategi frem til ny revidering.

Etter at arealplanen ble vedtatt i 2023, er Norges 3. brigade etablert på Porsangmoen. Etter flere år uten særlig aktivitet skal Porsangmoen i løpet av Forsvarets langtidsplan utvikles til et militært kraftsenter.

Finnmarksbrigaden skal frem til 2036 styrkes med kampluftvern, en artilleribataljon, en lett infanteribataljon, ingeniørkompani, etterretningskompani og styrket ledelse og videreutvikles til en brigade, står det i langtidsplanen.

I tillegg til Finnmarksbrigaden på Porsangmoen er Luftforsvarets base etablert på Banak i Lakselv, 2 mil lenger nord. Her opererer 132 luftving som er en av avdelingene til redningstjenesten ved 330 skvadron. Banak er også base for norske og allierte flystyrker i samband med øvinger og trening. Cyberforsvaret har ei mindre avdeling på Banak. Forsvaret vil fremover investere stort i Porsanger. Den økte aktiviteten er ønsket av Porsanger kommune, men vil kreve en del av det sivile samfunnet. Porsanger kommune ønsker et godt samarbeid med Forsvaret både i arealspørsmål og for å levere god kvalitet i de kommunale tjenestene til Forsvarets personell, legge til rette for boligbygging mv.

WSP samfunnsutvikling Nord

Arne Sundheim

Kristoffer Helgesen Grud